7e jaargang
nummer 5
25 oktober 2012

Samengevat

Schaakschilderijen

Een mooi schaakweekend

Mijn favoriete schaakklok

Tweemaandelijks cluborgaan van Schaakcombinatie HTV

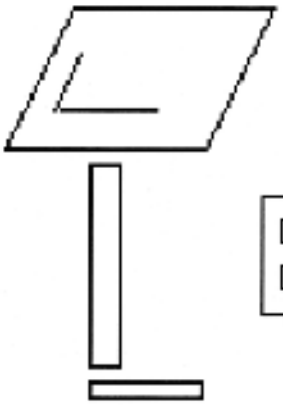

Bouwbureau s.b.a.

Computer Aided Design

- ✓ Bouwkundig Tekenwerk
- ✓ Binnen en Buiten Architectuur
- ✓ Aanvragen
  - Bouwvergunningen
  - Milieuvergunningen
  - APV en Horeca vergunningen
- ✓ Advisering en Begeleiding bij Bouwprojecten
- ✓ Isolatie Adviezen en Berekeningen

Gratis haalbaarheidsonderzoek t.b.v. eventuele bouwplannen.

Bouwbureau S.B.A.
Ing. Herman Hoogland
Th.Morrenpark 32
2552 MG Den Haag
Tel: 070-391.22.98
Fax: 070-391.22.98
Mobile: 06.513.11.430
E-mail: sba@wanadoo.nl

Titelpagina: 16e eeuwse schilderijen van Paris Bordone en Sofonisba Anguissola met schaakthema

Inhoud

4 Colofon
5 Van de redactie / *Pim van der Meiden*
6 Trouwe leden / *Ben Spierings*
De gouden schaakspeld / *Jan Bonsel*
7 SHTV wint massakamp ruim / *Ben Spierings*
9 Interne competitie
10 Externe competitie
15 Het mooiste schilderij van een schaakpartij / *Pim van der Meiden*
16 Schaakweekend / *André Wagner*
18 Mijn favoriete schaakklok / *Kees van Gelder*
20 Bespreking van een cd: Drie Engelse balletsuites / *Pim van der Meiden*
22 Schaakagenda

Samengevat is het clubblad van Schaakcombinatie HTV
Verschijnt 6x per jaar
Redactie: Pim van der Meiden (hoofdredactie), André Wagner (eindredactie)

7e jaargang nummer 5 - 25 oktober 2012

Kopijdatum volgende clubblad: 15 december (verschijnt 20 december)
Kopij tijdig inleveren bij: Pim van der Meiden (gwvandermeiden@hetnet.nl)

Colofon

Bestuur

Voorzitter		
Ben Spierings	voorzitter@schaakcombinatiehtv.nl	3629780
Secretaris		
Pim van der Meiden	secretaris@schaakcombinatiehtv.nl	3543606
Penningmeester		
Sander Pauw	penningmeester@schaakcombinatiehtv.nl	3615975
PR & Sponsoring		
Jan van Delden	pr@schaakcombinatiehtv.nl	3239809
Wedstrijdleider extern		
Kees van Gelder	wl-extern@schaakcombinatiehtv.nl	7809595
Wedstrijdleider intern		
Piet Sikkes	wl-intern@schaakcombinatiehtv.nl	4490512
Jeugdleider		
Gert-Jan Willighagen	jeugdleider@schaakcombinatiehtv.nl	3972633

Commissarissen

Webmaster		
Eric Alvares	efsalvares@hotmail.com	06-41330092
Materiaalbeheerder		
Hugo van der Laan	hugovdla@wxs.nl	3509931

Jeugdbegeleiding

Ton Bodaan, Melchior Vesters, Mike Hoogland, Gert-Jan Willighagen, Geurt Jan van der Meiden, Rik Pronk, Pim van der Meiden, Niek Wisse, Pip Kanters, Andreas von Imhof

Speellokaal: Bosbeskapel, Bosbesstraat 5, 2564 PA te Den Haag, 070-3689796
Speelavond: Donderdag
Speeltijden: Jeugd tot en met stap 2: 18:30 tot 19.30 uur;
Jeugd stap 3 en hoger: 18:15 tot 19:45 uur;
Senioren: intern vanaf 20:00 uur
Contributie: senioren: € 95 per jaar; jeugd: € 75 per jaar; gezinslid tweede junior: € 10 korting per jaar; derde junior: € 20 korting per jaar; girorekening 5255286 t.n.v. Schaakcombinatie HTV
Internetsite: http://www.schaakcombinatiehtv.nl

André Wagner en ik schrijven om de beurt een redactioneel stukje en dit keer is het mijn beurt, terwijl ik weinig te melden heb. Kortgeleden moest ik in mijn functie van secretaris een jaarverslag maken en dan maai je jezelf het gras voor de voeten weg. Om toch positieve aandacht te trekken, heb ik reproducties van schilderijen op de omslag laten zetten en daarbij een stuk geschreven.

Misschien moet ik eens de aandacht van de lezers vragen over de grote hoeveelheid activiteiten van de HSB en rol van André in deze. Zo is er een goed bezet PK aan de gang, waar Melchior Vesters hoge ogen gooit.

Het lijkt nu wel definitief dat SHTV zijn speelzaal behoudt en dat is veel waard. Echt gelukkig ben ik bijvoorbeeld met de speelzaal van het PK niet. Ik had een voortreffelijke routebeschrijving van André gekregen, maar bij het lezen ook geconstateerd dat er wel eens iets mis kon gaan. Gebrek aan richtinggevoel komt met de jaren. Gelukkig zag ik in de tram ook Dr. P.J. Monté instappen. Of hij mij ook zag, weet ik niet. Nadat hij was uitgestapt, rende hij voor me uit naar *De Mantel*. Achter een groot man aan lopen is een genoegen en met een gerust gevoel volgde ik op afstand de bewonderde en beroemde schaakhistoricus. Het gebouw stemde me minder vrolijk. Om de speelzaal te bereiken moest ik in eerste instantie de bordjes ‘Mortuarium’ volgen. Het assortiment aan drank is mager, maar de charmante wijze waarop Jan Nienhuis de penningen beheert, maakt veel goed. Toch schaak en drink ik honderd keer liever in de Bosbeskapel.

U vindt in dit nummer veel interessante mededelingen. U kunt onder meer lezen dat Jan Bonsel speciaal zijn KNSB-speldje op doet wanneer hij naar de supermarkt gaat en dat Hans Dwarshuis weer eens op de club te zien was. Namens het bestuur moet ik Rob Dijkstra prijzen voor de charmante wijze waarop hij ons soms corrigeert. Zo ook nu, door er de aandacht op te vestigen dat ook Jan Bonsel een gouden speld verdiende.

Na een dramatische neergang in het ledental doordat veel jeugdleden zijn gaan volleyballen, is er weer enige groei, ook van senioren.

Pim van der Meiden

Trouwe leden

Het bestuur had voor de Algemene Ledenvergadering van 6 september jl. een verrassing in petto en dan met name voor Hans Dwarshuis en Rob Dijkstra. Beide heren zijn namelijk (meer dan) 50 jaar lid van SHTV en voorheen Vogelwijk en hebben daarmee een KNSB-speld verdiend. Het zijn trouwe bezoekers van de jaarlijkse vergadering, dus was het erg teleurstellend dat de ene zich bij voorbaat had afgemeld en de ander niet kwam opdagen. Het goed bewaarde geheim was daarmee breder bekend en drie weken later werden de spelden als nog uitgereikt. Wat het bestuur niet wist, was dat Jan Bonsel ook al meer dan 50 jaar lid was van de bond. Voor SHTV en Vogelwijk had hij ook nog bij het inmiddels opgeheven Wester-kwartier gespeeld. Dankzij een snelle actie van onze secretaris kon een week later wederom een speld worden uitgereikt.

Ben Spierings

De gouden schaakspeld

Op 4 oktober (2012) overhandigde voorzitter Ben Spierings mij de gouden schaakspeld. Een in dank aanvaarde onderscheiding voor het jarenlang fungeren als kanonnenvoer in de schaakcompetitie.

Niettemin op de volgende clubavond weer genieten van een nieuw schaak-avontuur en de chess-stress als een plezierige drug ervaren.

Gewapend met mijn schaakspeld toog ik naar Albert Heijn, alwaar ik vijftig jaar wekelijks mijn boodschappen verricht.

Jan Bonsel

SHTV wint massakamp ruim

Op donderdag 13 september jl. speelden we, net als vorig jaar, een massakamp tegen Haeghe Ooievaar. Dit keer waren wij te gast bij hun en speelden wij in het clubhuis van Scoutinggroep Pé-Pé.

Er werd in twee verschillende zalen gespeeld. De formule was wederom dat er 4 ronden rapid van 20 minuten pppp werd gespeeld en dat je per kwartet spelers alle spelers van een kwartet van de tegenpartij trof. Ook dit jaar hadden wij meer spelers en waren wij aan de top sterker, dus leenden wij drie spelers uit aan de tegenpartij.

Het was een gezellige avond en hoewel de administratie als gebrek had dat we geen tussenstanden doorkregen, was al snel duidelijk dat SHTV de match ging winnen. Daags na de massakamp kwamen de harde cijfers: 55-25 winst!

Haeghe Ooievaar		**SHTV**	
Bord 1-4			
Stijn Gieben (SHTV/2015)	2½	Melchior Vesters (2163)	4
Hans Segers (SHTV/2000)	1	Peter Vorstermans (1915)	2½
Ton Thijssen (1827)	0	Jan Willem Le Grand (1880)	3
Maurits Bons (1774)	1	Armin Segger (1857)	2
Bord 5-8			
Jaap Luyendijk (1709)	0	Eduard Supit (1879)	3
Karel Stolte (SHTV/1652)	1	Evert Baak (1814)	3
Jan v.d. Meer (1637)	2	Ben Spierings (1759)	3
Franke Boersma (1630)	0	Twan v.d. Togt (1714)	4
Bord 9-12			
Dominique Nierop (1630)	3	Piet Sikkes (1694)	2
Aad van Eijk (1610)	1	Jan Verheijen (1693)	4
Jan de Liefde (1608)	0	Hugo v.d. Laan (1651)	2
Robert Warmenhoven (1561)	1	Jan van Delden (1629)	3
Bord 13-16			
Koos Suyker (1544)	2½	René Weerts (1546)	3
Rob Bes (1538)	2½	Kees van Gelder (1539)	½
Koos Croes (1504)	1½	Jan Bonsel (1476)	1
Geert v.d. Berg (1494)	2	Cor Kanters (1417)	3

Bord 17-20

Aad Middeldorp (1403)	1½	Pim v.d. Meiden (1408)	4
Harald Homulle (1250)	1½	Andreas von Imhof (1400)	1
Michelle de Liefde (1264)	1 uit 1	Henk Bouma (1222)	3
Theo Bogaartz (785)	0	Justus v. Klaveren (1098)	4
Iris Hartzheim (713)	0 uit 3		

Scores:	*Haeghe Ooievaar*	*SHTV*
Bord 1-4	4½	11½
Bord 5-8	3	13
Bord 9-12	5	11
Bord 13-16	8½	7½
Bord 17-20	4	12
Totaal	**25**	**55**

Ben Spierings

* * * SCHAAKCURSUS * * *

SHTV organiseert een schaakcursus op w**oensdagen 7, 14, 21 en 28 november** van 20.00 tot 22.00 uur.

De deelnemers zullen in twee groepen worden verdeeld en er is per groep plek voor 8 deelnemers. De ene groep is gericht is op potentiële nieuwe leden (huisschakers, ouders van jeugdleden), de andere groep op bestaande leden (met een rating tot ca. 1500) van SHTV en onze schaakvrienden van HSV.

De cursus zal worden gegeven door Geurt Jan van der Meiden en Ton Bodaan en plaats van handeling is de Bosbeskapel, Bosbesstraat 5. Het inschrijfgeld voor de 4 avonden samen bedraagt 20 euro en moet op de eerste avond worden voldaan aan de zaal.

Voor meer info en aanmeldingen (uiterlijk 1 november) kunt u terecht bij Ben Spierings via voorzitter@schaakcombinatiehtv.nl

Interne competitie

De stand na de 5e ronde heeft ons niet tijdig bereikt, derhalve publiceren wij hieronder de stand na 4 ronden (12 oktober 2012):

	Naam	Sprc	Prt	W	R	V	Wrst	S
1	Twan van der Togt	71,4	3	3	0	0	10,5	0
2	Hugo van der Laan	66,7	2	2	0	0	10,0	0
3	Ton Bodaan	66,7	2	2	0	0	9,5	0
4	Evert Baak	66,7	2	2	0	0	9,0	2
5	Melchior Vesters	64,3	3	2	1	0	7,5	1
6	Rob Dijkstra	62,5	4	3	0	1	8,5	2
7	Steven Korving	60,0	1	1	0	0	9,5	1
8	Koos Roeleveld	60,0	1	1	0	0	9,0	1
9	Kees van Gelder	60,0	1	1	0	0	8,5	1
10	Jan Willem le Grand	60,0	1	1	0	0	8,5	1
11	Peter Vorstermans	58,3	2	1	1	0	9,0	0
12	Armin Segger	58,3	2	1	1	0	8,5	2
13	Eduard Supit	57,1	3	2	0	1	9,5	2
14	Hans Segers	57,1	3	2	0	1	9,0	1
15	René Weerts	57,1	3	1	0	1	8,5	0
16	Justus van Klaveren (J)	50,0	4	2	0	2	7,5	0
17	Lex van der Meer	50,0	3	1	1	1	8,0	1
18	Henk Bouma	50,0	3	1	1	1	8,0	1
19	Karl Baak	50,0	2	1	0	1	9,0	0
20	Niek Wisse	50,0	2	1	0	1	8,0	0
21	Ben Spierings	50,0	2	1	0	1	8,0	0
22	Piet Sikkes	50,0	2	1	0	1	7,5	2
23	Gert Jan Willighagen	50,0	2	1	0	1	7,5	0
24	Jan Verheijen	42,9	3	1	0	2	8,5	1
25	Wim Vermeulen	42,9	3	1	0	2	8,0	1
26	Pim van der Meiden	42,9	3	1	0	2	7,0	1
27	Karel Stolte	41,7	2	0	1	1	9,0	0
28	André Wagner	40,0	1	0	0	1	7,0	1
29	Jan van Delden	40,0	1	0	0	1	6,0	1
30	Hans Dwarshuis	40,0	1	0	0	1	6,0	1
31	Bert van Dijk	37,5	4	1	0	3	8,5	0
32	Eric Kwappenberg	35,7	3	0	1	2	7,0	1
33	Jan Bonsel	35,7	3	0	1	2	6,0	1
34	Cor Kanters (J)	33,3	2	0	0	2	7,0	0
35	Elmer Boon	33,3	2	0	0	2	6,5	0
36	Leo Nijst	33,3	2	0	0	2	6,0	-2
37	Andreas von Imhof	33,3	2	0	0	2	5,0	-2

Externe competitie

Broedermoord, deel 2 (verslag: André Wagner)

Het is éénmaal eerder voorgekomen, de match tussen de twee topteams van onze club. Om precies te zijn 6 jaar geleden trapten zij het competitieseizoen voor onze kersverse club af en het eerste team won met 5½-2½. Zou dit stuntje met twee invallers herhaald kunnen worden? Het tweede team speelde ook al met een invaller voor de zieke Eduard Supit, die met een longontsteking in het ziekenhuis verbleef.

Onze gloednieuwe wedstrijdleider extern offerde zichzelf op tegen zijn voorganger. Op papier een ongelijke strijd, maar hij hield het toch lang vol en liet zich niet onbetuigd. De buren waren zelfs eerder klaar, toen Aleksander Henke, terug van weggeweest, onze clubkampioen binnen een uur met de rug tegen de muur zette en het vaardig uitspeelde. SHTV 2 leidde de dans, tot Hans ook een punt toucheerde dus.

Olav en Karl kennen elkaar al heel lang, waren de afgelopen jaren ploeggenoten, en dan weet je echt niet welke kant het op zal vallen. Olav had iets meer ruimte, maar Karl is een vindingrijke speler. Ze voltooiden als derde koppel hun partij, waarbij invaller Olav het eerste team op voorsprong bracht. Op dat moment hadden Sander en Koos al een heel spannende stelling op het bord, waarbij het nog onduidelijk was wie de beste papieren zou blijken te hebben. Ton kreeg een remiseaanbod en op gevoel mocht hij dat aannemen. Hij was zelf echter minder positief over de partijen die nog gaande waren en speelde voor de zekerheid door in een dame-eindspel met aan beide kanten een zooi pionnen.

Peter en Jaimy speelden solide, probeerden elkaar vliegen af te vangen maar moesten uiteindelijk in remise berusten. Marco stond duidelijk iets beter dan Armin, maar ook daar gold dat de laatste heel creatieve oplossingen weet te vinden. Deze keer echter niet en de voorsprong van SHTV 1 liep op tot 3½-1½. Kort daarop bleek Sander het niet te kunnen bolwerken en sloop het tweede team weer wat dichterbij.

Niek had zich de hele partij al stevig geweerd tegen routinier Gert-Jan en was er zelfs in geslaagd om een kwaliteit te winnen, maar de witte dame stelde hem voor veel problemen en nauwkeurig spel was van het grootste belang. Deze partij leek dan ook doorslaggevend te gaan worden, hoewel Ton inmiddels na afruil van enkele pionnen een beetje meer aanval leek te krijgen en zelfs winstkansen had. Maar Twan was niet voor één gat te vangen en de vrede werd alsnog getekend.

En dus ging bij een stand van 4-3 in het voordeel van het eerste team de aandacht volledig naar de eindstrijd tussen Gert-Jan en de in flinke tijdnood verkerende Niek, die er in slaagde de dames te ruilen. Daardoor kreeg hij lucht en kon hij zijn kwaliteit tot gelding brengen. Dat vergde nog wel wat rekenwerk,

maar het ging hem goed af en toen zijn toren achter de witte stelling kwam, werd het bijna a tempo uitgespeeld. Beide invallers bezorgden daarmee het eerste team het volle pond, maar het tweede team heeft zeker niet over zich laten lopen.

SHTV 1 (1903)	**SHTV 2 (1768)**	**5-3**
Jan Willem le Grand (1880)	Aleksander Henke (1923)	0-1
Hans Segers (2000)	Kees van Gelder (1539)	1-0
Marco van Straaten (1964)	Armin Segger (1857)	1-0
Olav van Leeuwen (1840)	Karl Baak (1857)	1-0
Niek Wisse (1789)	Gert-Jan Willighagen (1782)	1-0
Sander Pauw (1950)	Koos Roeleveld (1758)	0-1
Peter Vorstermans (1915)	Jaimy Luk (1713)	½-½
Ton Bodaan (1884)	Twan van der Togt (1714)	½-½

Een teamlijder verhaalt... (verslag: André Wagner)

Het zat niet mee voor het eerste team in de tweede wedstrijd van het seizoen. Wederom zouden we een invaller moeten gebruiken, maar gelukkig was de gemiddelde rating van het team uit Zoetermeer niet hoger dan het onze. Daarbij kwam het verzoek voor vooruitspelen van een partij, waardoor Peter toch kon spelen. Door zijn werk is het nooit mogelijk hem aan het begin van de week in te zetten en blij met deze kans werd dit dan ook met beide handen aangegrepen. Bovendien zou Marco voor deze keer aan het zevende bord zijn kunsten kunnen vertonen. Alleen Jan Willem was nog verhinderd. Kortom, een tweede overwinning bleef een goede mogelijkheid.

Evert werd als invaller op bord 1 ingezet tegen een iets sterkere tegenstander, maar zijn capaciteiten kennende, was minimaal een remise in de berekening meegenomen. En toen meldde Marco zich alsnog af, ruim op tijd om Karl als invaller te regelen. Ook voor hem was minimaal remise alleszins te doen.

Helaas was de praktijk, zoals zo vaak, hardnekkiger dan de theorie. Peter speelde op onze clubavond zijn partij tegen Harrie Boerkamp vooruit, maar de laatste stond al in de openingsfase iets beter. Toen hij naarmate de partij vorderde zijn materiaalvoordeel uitbouwde en wist af te wikkelen naar een paardeindspel met twee pluspionnen, werd duidelijk dat het punt naar Promotie 2 zou gaan.

We arriveerden de dinsdag er op met zeven spelers en een 1-0 achterstand voor de wedstrijd in sporthal Olympus aan de Voorweg, alweer vele jaren het hoofdkwartier van de dit jaar 60 geworden vereniging. Het was Hans die als eerste hoopvol stemde, want reeds in de opening kreeg hij met zwart meer ruimte. Ook bij Sander en Ton had ik al snel een goed gevoel over de stelling, terwijl op de andere borden nog niet veel aan de hand was.

Mike stond, volgens omstanders, aanvankelijk niet zo goed. Wel had hij een vrijpion en toen hij een toren voor een paard offerde, kwam de zwarte dame ineens in de knel te zitten. Het leverde na ruil twee paarden voor een toren op. Maarten had in het Russisch, een verdediging waar hij zeer goed in thuis is, een rustige stelling opgebouwd waarin hij een pion wist te winnen. Karl stond wat benauwd en Evert had een paard op b1 dat moeilijk weg kon. Bij Ton was de c-lijn geopend en ik kreeg de indruk dat hij daar goede kansen had, maar in plaats daarvan kwam er een remiseaanbod op tafel. Omdat de andere partijen niet voldoende zekerheid boden, moest hij het nog even proberen, maar uiteindelijk werd na zetherhaling het punt toch gedeeld.
Evert bood zelf remise aan, omdat hij had gezien dat hij na dameruil geen problemen meer zou hebben. Alleen, Evert vergat dat vervolgens, zoals hij later toegaf. Zijn tegenstander sloeg het aanbod af en won de partij. Sander kwam er net niet doorheen en moest in remise berusten, waarna Karl zich gewonnen moest geven. Gelukkig ging het bij Mike wel volgens plan. Hij had zijn vrijpion op weten te spelen, gesteund door het koppel paarden dat veel sterker was dan de zwarte toren. Hij scoorde het eerste volle punt. Nog twee partijen gaande en het eerste matchpunt was buiten bereik.
Maarten speelde een dubbel toreneindspel met a- en h-pion tegen een g-pion. Zijn a-pion was al opgerukt naar a3, maar werd geblokkeerd door de witte koning. Achteraf vond hij dat hij iets meer had moeten voorbereiden voor zijn koning naar voren te dirigeren, zodat de witte torens minder konden doen, maar zelfs dan. Dubbele toreneindspelen hebben een zeer grote remisemarge en dan ook nog eens randpionnen... Het werd dan ook remise en de wedstrijd was verloren. De teamleider werd op dat moment definitief de teamlijder.
Daarmee was Hans als laatste bezig en hij bleek zijn voordeel de gehele partij te hebben vastgehouden, zelfs nog iets uitgebouwd. Hij liet niet los en bleef ondanks de verloren wedstrijd stug doorspelen. Het loonde. Met de overgave van de teamleider van Promotie 2 eindigde een enerverende wedstrijd, met als conclusie dat we er nog hard aan zullen moeten trekken in de overgebleven zeven wedstrijden.

Promotie 2 (1887)	**SHTV 1 (1934)**	**4½-3½**
Han Baas (1921)	Evert Baak (1814)	1-0
Maarten Wichhart (1921)	Hans Segers (2000)	0-1
Harrie Boerkamp (1935)	Peter Vorstermans (1915)	1-0
Bert Ouwens (1888)	Maarten Stolte (2035)	½-½
Wong Tsai (1837)	Mike Hoogland (2013)	0-1
Gerhard Eggink (1900)	Sander Pauw (1950)	½-½
Bauke Hoogland (1799)	Karl Baak (1857)	1-0
Ruurd Kunnen (1891)	Ton Bodaan (1884)	½-½

Valse start derde team (verslag: Ben Spierings)

De eerste ronde speelden we op maandag 15 oktober jl. in Naaldwijk tegen WSC 4. Dat team is weliswaar uit de eerste klasse gedegradeerd, maar gezien de ratings een te nemen horde voor ons team met titelaspiraties. SHTV 3 heeft dit seizoen een selectie van negen man. Het nadeel is dat je iemand moet teleurstellen als iedereen kan, maar de ervaring leert dat er altijd wel iemand niet kan. Zo ook in deze openingsronde, waarin we Jan van Delden en Olav van Leeuwen moesten missen. Gelukkig was Armin Segger bereid om in te vallen.

Jan Verheijen liep tegen een snelle nederlaag aan. Hij zag een vijandelijk paard zich op de zesde rij opofferen waarna verlies van de dame en verlies van de partij onvermijdelijk was. Armin Segger had een kwaliteit verloren, had nog wel wat tegenspel, maar moest tevreden zijn met het remiseaanbod van zijn tegenstander. Bij Geurt Jan v.d. Meiden ging het lang gelijk op, maar door wat slordigheden gingen eerst wat pionnen er af en daarna wat groter materiaal. Ed Olvers raakte in het middenspel even de kluts kwijt en verloor daardoor een stuk. Ed heeft nog lang doorgestreden, maar tevergeefs.

Zelf kwam ik moeizaam uit de opening, maar wist het initiatief over te nemen. Na wat stukruil kwam ik uiteindelijk een pion achter en had ook al behoorlijke achterstand in tijd. Met de dreiging van stukwinst, wist ik nog remise door zetherhaling af te dwingen. De stand was hiermee op 4-1 voor de tegenpartij gekomen en bij de andere drie borden gingen zeker geen drie punten worden binnengehaald. Achtereenvolgens werd er vrede getekend aan de borden van André Wagner, Piet Sikkes en Theo Bovenlander, waardoor de eindstand teleurstellend op 5½-2½ kwam.

WSC 4 (1660)	**SHTV 3 (1735)**	**5½-2½**
Jan Dekker (1772)	Ben Spierings (1759)	½-½
Vincent Kuyvenhoven sr (1659)	Armin Segger (1857)	½-½
Ronald van Etten (1648)	Theo Bovenlander (1765)	½-½
Jan van Paassen (1749)	Ed Olvers (1735)	1-0
Dick Post (1586)	Piet Sikkes (1694)	½-½
Jos Bruin (1670)	Jan Verheijen (1693)	1-0
Jordy Zuidgeest (1599)	Geurt Jan van der Meiden (1677)	1-0
Leen van Nieuwkerk (1598)	André Wagner (1702)	½-½

Nu maar hopen dat deze misstap niet fataal in de strijd om het kampioenschap in klasse 2A. Volgende wedstrijd op 29 november a.s. thuis tegen Lierse 1.

Eerste verslag, eerste verlieswedstrijd (verslag: Cor Kanters [en co])

Ik was aangewezen als vrijwilliger om een verslag van onze eerste wedstrijd te maken, maar toen ik klaar was moest ik naar huis. Kees van Gelder heeft mijn verslag aangevuld voor de laatste anderhalf uur.
In het begin van de wedstrijd had ik het gevoel dat het misschien 4-4 zou kunnen worden, maar na een tijdje leek het er toch op dat het eerder 5-3 of zelfs 6-2 zou gaan worden.

De tegenstander van Danny opende Siciliaans, maar dat kostte hem een pion. Danny bleef goed spelen en won zijn partij.
Frans moest tegen een clubgenoot die ook lid is van Pomar: Karel Stolte. Tot mijn verbazing zag ik dat Frans een loper voorstond, maar ja, door een tegen-aanval won Karel alsnog.
Ondanks dat mijn tegenstander te laat kwam moest ik nog heel erg mijn best doen. Niet gemakkelijk als je ook probeert een verslagje te maken. Ik wist mijn partij wel te winnen.
In de partij van Kees werd zettenlang niets geslagen. Het leek alsof ze bang waren om te slaan. De tegenstander van Kees was een goede speler en maakte het hem steeds moeilijker. Kees moest het tenslotte opgeven.
Hugo kreeg een mooie stelling, maar kon niet doorzetten, mede door tijdnood. Aan het eind van de avond haalde hij als enige remise.
Andreas en zijn tegenstander kwamen allebei te laat. Maar ja, Andreas gaf helaas een loper weg.
Eric kreeg al snel met zijn dame dreigingen. Hij kreeg een mooie stelling, maar zijn koning stond nogal gevaarlijk. Dat kostte hem de partij.
Jan stond in het begin wel mooi, maar hij verwisselde de zetten en kwam een stuk achter te staan.

SHTV 4 (1508)	**Pomar 2 (1546)**	**2½-5½**
Danny Lindhout (1608)	Han Nicolaas (1624)	1-0
Frans Coers (1568)	Karel Stolte (1652)	0-1
Cor Kanters (1417)	Frans van der Elst (1523)	1-0
Kees van Gelder (1539)	Gerbrand Beekman (1720)	0-1
Hugo van der Laan (1651)	Markus Lohrer (1435)	½-½
Andres von Imhof (-)	Aad van Sas (1528)	0-1
Eric Kwappenberg (1296)	Frank van der Meer (1368)	0-1
Jan Bonsel (1476)	Peter de Man (1521)	0-1

Het mooiste schilderij van een schaakpartij

Kunst en schaken gaan slecht samen. Beeldende kunstenaars vinden in schaken weinig inspiratie. Schakers zijn in de regel geen estheten. Er zijn boeken die op smaakvolle wijze de door mij zo fier neergeschreven beginzinnen lijken te loochenstraffen. Harry Golombek heeft een mooi boek geschreven *A history of Chess* (1976) met fraaie illustraties. Ook de huidige voorzitter van de KNSB, Eddy Schuyer, schreef al in 1968, een mooi boekje *Het schaakspel in de kunst- en cultuurhistorie.* Helaas waren de reproducties niet altijd even fraai. Het maken van een goede reproductie was in die dagen moeilijker en kostbaarder dan nu het geval is. Talloze plaatjes van schilderijen met schaakspelen en schaakstukken heb ik bekeken, maar toch was ik een paar maanden geleden totaal verrast toen ik in een boekwinkel het boek *1001 Schilderijen die je gezien moet hebben* opensloeg. Ik deed dat zonder veel verwachting, want dat soort boeken wordt gekenmerkt door oppervlakkigheid en willekeur. Maar ik was met stomheid geslagen bij het eerste schilderij dat mij trof bij het openslaan. Ik had het wel eens eerder gezien, maar dan in een weergave die aan het schilderij geen recht deed. Een afbeelding ziet u op het omslag.
In dit schilderij *Het schaakspel* uit 1555 heeft Sofonisba Anguissola (ca.1532-1625), de grootste schilderes van haar tijd, haar drie zusters en een dienstmaagd (een ouderwets woord, maar hoe moet je zo iemand anders noemen?) afgebeeld. Het plezier straalt er van af, en ik krijg er nauwelijks genoeg van het te bekijken. De uitstraling van de gezichten van de meisjes is dezelfde die ik eens waarnam toen Jan Bonsel, Bert van Dijk en Rob Dijkstra een partij zaten te analyseren. Het is interessant hiernaast een ander schilderij, *De schaakspelers*, te leggen van Paris Bordone uit 1540. Het lijkt waarschijnlijk dat Anguissola haar inspiratie uit dit schilderij heeft gehaald. De verkeerde stand van het bord is daarvoor misschien een aanwijzing, al weet ik niet zeker of men in de zestiende eeuw al hardnekkig vasthield aan de gedachte dat het rechtse hoekveld wit moest zijn. Bordone (1500-1571) was een groot schilder. Een zekere verbetenheid straalt uit de ogen van de schakers bij Bordone. Uit zijn schilderij spreekt de expressie van een echte strijd die we waarnemen bij spelers die een serieuze wedstrijd aan het spelen zijn. De uitdrukking van de gezichten lijkt op (zeg maar) die van Hans Segers en Melchior Vesters, wanneer hun gevraagd zou worden tijdens een partij even te poseren.
Vrouwen kunnen natuurlijk niet schaken, en ze kunnen ook niet schilderen. Het is een wat gewaagde uitspraak voor iemand die in beide bezigheden wat liefhebbert en in talloze dames op beide gebieden zijn meerdere moet erkennen. Ik houd er toch aan vast. Eén concessie moet ik doen. Het schilderij van Anguissola is mooier dan dat van Bordone. Het valt me zwaar het toe te geven. Het mooiste schilderij van een schaakspel is gemaakt door een vrouw.

Pim van der Meiden

Schaakweekend

Sprak ik eerder nog over een schijnbaar ter ziele gegaan kroeglopertoernooi in Leiden *(Samengevat jrg. 7, nr. 3)*, in augustus leek het er op dat men dit gelezen had, maar feit was dat plotseling de 5e editie van dit zondagstoernooi toch op de kalender stond. Het zou een zwaar weekend gaan worden, want ik had al besloten om deel te nemen aan het OGD Rapidtoernooi op zaterdag 8 september en dat begint aan het begin van de middag en loopt door tot een uur of tien ‘s avonds... of langer als je aan de bar blijft hangen in het Delftse denksportcentrum aan de Zusterlaan. De volgende ochtend moest ik in Leiden zijn om half tien ‘s morgens.
Het door OGD gesponsorde toernooi van DSC wordt altijd goed bezocht en ook dit jaar werden in de A-groep bekende namen gezien: Manuel Bosboom (die het toernooi won), Piet Peelen, Erik van den Doel en Sipke Ernst bezetten de hoogste vier plaatsen. Stijn Gieben bezette in de eindstand de 29e plaats met 3 punten. In de B-groep, gewonnen door Vincent Oudewaal, werd goed geacteerd door René Weerts die met 5 punten de 5e plaats in beslag nam. Ik werd zelf 8e met 4½ punten, Cor Kanters was 12e met 4 punten en Pim van der Meiden werd 19e met 3 punten. Halverwege het toernooi werd er traditioneel gezamenlijk genoten van een rijsttafel, wat behalve lekker eten ook de gelegenheid biedt om met andere deelnemers te praten. Voor wie een middag en avond schaken aanlokkelijk klinkt: volgend jaar zal dit toernooi ongetwijfeld weer worden gehouden.

Veel deelnemers aan het OGD Rapidtoernooi liepen de volgende ochtend even vrolijk rond in de sociëteit aan de voet van de Burcht van Leiden, startpunt en speellocatie van het kroeglopertoernooi. Twee weken later in het jaar dan in 2011, maar het weer was totaal anders. Vorig jaar goot het de hele dag bij een temperatuur van ongeveer 12 graden, maar dit jaar troffen we het, zonnig, warm en een temperatuur boven de 20 graden.
Ik trof na een vroege fietsrit volgens afspraak Mike Hoogland bij de sociëteit, waar hij eerder was gearriveerd en al genoot van een drankje vooraf. En natuurlijk zijn er altijd handen om te schudden, want juist bij dit soort toernooien komt men de oude schaakvrienden weer tegen.
Nadat de toernooileiding alle aanmeldingen had verwerkt, kwam na enig wachten de indeling voor de eerste ronde op tafel. Mike en ik moesten ons vervoegen in *Odessa*, een bij studenten populaire tent getuige de hoopjes bijeengeveegd afval en plakkende vloer waar wij langs kwamen op weg naar het terrasje achter, een zacht deinende vlonder aan het water van de Nieuwe Rijn. De hilariteit steeg direct tot grote hoogte, want een aantal klokken bleek het niet te doen. Gelukkig is een telefoontje naar het hoofdkwartier dan voldoende en konden we na enige tijd onze eerste partij spelen. Het werd de enige 2-0 nederlaag, want Mike kwam daarna goed op stoom.

De tweede stop werd een wandeling terug in de richting van het startpunt. Niet ver daarvandaan is lunchroom *Dende* gevestigd, waar heerlijke koffie de laatste dufheid uit de hoofden moest verjagen. Het hielp dat wij Zoetermeerse regiogenoten troffen die zonder veel plichtplegingen opzij werden gezet. Daarna was de weg simpel: brug over, langs V&D naar de Breestraat en oversteken naar het steegje waar ik vorig jaar met Melchior opende. We gingen *De WW* in. In vrijwel ieder kroeglopertoernooi dat ik heb gespeeld kom ik tegen hem te spelen en ook nu lukte het mij niet om Harold de Boer te stoppen, maar Mike vloerde clubgenoot Tjomme wel.
We sjokten keuvelend terug naar *Sociëteit De Burcht* voor de vierde ronde. Het werd een korte pot met als uitkomst een 2-0 overwinning, net als in de tweede ronde. Bij de vijfde stop, *Bad Habits*, zaten we met een biertje op het terras waar we de aandacht hadden van omstanders. Eén van hen wilde ook wel een potje spelen en ging er snel af, maar dat kon de pret niet drukken. Het biertje dat ik had was heel koppig en wellicht beïnvloedde het mijn spel ook nog in de zesde ronde, toen we boven zaten bij *Einstein*, een grappig etablissement op een steenworp afstand van *Dende* aan de Nieuwe Rijn. Overal hangen citaten van de briljante wetenschapper, die ook blijk geven van zijn diepzinnige gevoel voor humor. Mijn spel was minder diepzinnig, maar Mike vlamde opnieuw. Het werd onze derde gelijkspel.
De laatste locatie dekte de lading totaal niet, *Theeschenkerij Mw. v/d Werf* aan het gelijknamige park. Overigens was er meer te koop dan thee, maar het gebouwtje was ooit een theehuis en die naam is gebleven. Het terrasje leek nog het meest op een tuin met een grindveldje waar de tafeltjes op staan. Na een hele dag schaken waren mijn tegenstander en ik het er wel over eens dat een remise een mooie afsluiting was. Niet dat er geen spannende dingen op het bord waren gebeurd, geenszins, maar Thomas Thissen ken ik nog uit mijn tijd bij Vogelwijk en het was leuk om even bij te praten.
Iemand had het Mike al na de zesde ronde ingefluisterd en het bleek waar: we wonnen de prijs voor het beste koppel met een totaalrating tussen 3600 en 4000. We zijn er nog een hapje van gaan eten bij *Grillroom Sphinx*, schappelijk en heel lekker. Een mooie afsluiting van een mooi schaakweekend.

	Mike (2013)	6	André (1702)	2½
1	Michiel van Wissen (2273)	0	Ernst Gevers (1994)	0
2	Chris Schoon (1399)	1	Martin van Staden (1522)	1
3	Tjomme Klop (2037)	1	Harold de Boer (1947)	0
4	Paul Oudshoorn (1751)	1	Peter Bon (1552)	1
5	Remco van der Meer (1985)	1	Huib Middelhoven (1925)	0
6	Ornett Stork (2126)	1	Mark Agterberg (2030)	0
7	Adinda Serdijn (2032)	1	Thomas Thissen (1984)	½

André Wagner

Mijn favoriete schaakklok

Een paar weken geleden droomde ik over schaken. Ik droom nooit over schaken. Toen ik ontwaakte was ik dus zeer verbaasd. Maar al snel ontdekte ik de oorzaak. De Gardeklok die al twintig jaar boven op de kast staat, was spontaan in beweging gekomen en gaan tikken.
Aan de serie *Mijn favoriete ... (schaakboek, -partij, -moment)*, die de redactie heeft bedacht, wil ik een nieuw hoofdstuk toevoegen: Mijn favoriete schaakklok.
Zo'n vijftien jaar geleden deed de digitale klok zijn intrede, een geruisloze revolutie. Hij kan bijna alles: seconden bijtellen, minuten aftrekken en wat niet al. Maar tikken kan hij niet.
Voor die tijd hadden we analoge klokken met een wijzerplaat. Bij het naderen van de bovenkant tilde de wijzer langzaam aan een flapje op, aangeduid als de vlag. Bij het passeren van het zenit verloor het flapje zijn ondersteuning, het zgn. vallen van de vlag. Deze uitdrukking is nog steeds in zwang, hoewel we geen vlag meer hebben en er dus ook niks valt. Van achter je bord was het moeilijk om in een schuine hoek waar te nemen hoever het optillen van de vlag gevorderd was. Het was vrij hilarisch om te zien hoe spelers in ziedende tijdnood zich voorover bogen tot halverwege het bord, om vanuit loodrechte richting vast te stellen hoeveel tijd ze nog hadden. Dit kostte natuurlijk extra tijd en menigeen de kop.
Er waren verschillende soorten klokken, vaak lelijke plastic dingetjes, maar ook statige houten uitvoeringen. Algemeen werd erkend dat de Gardeklok de beste was, hiermee werden ook toernooien en externe wedstrijden gespeeld. Zie plaatje.

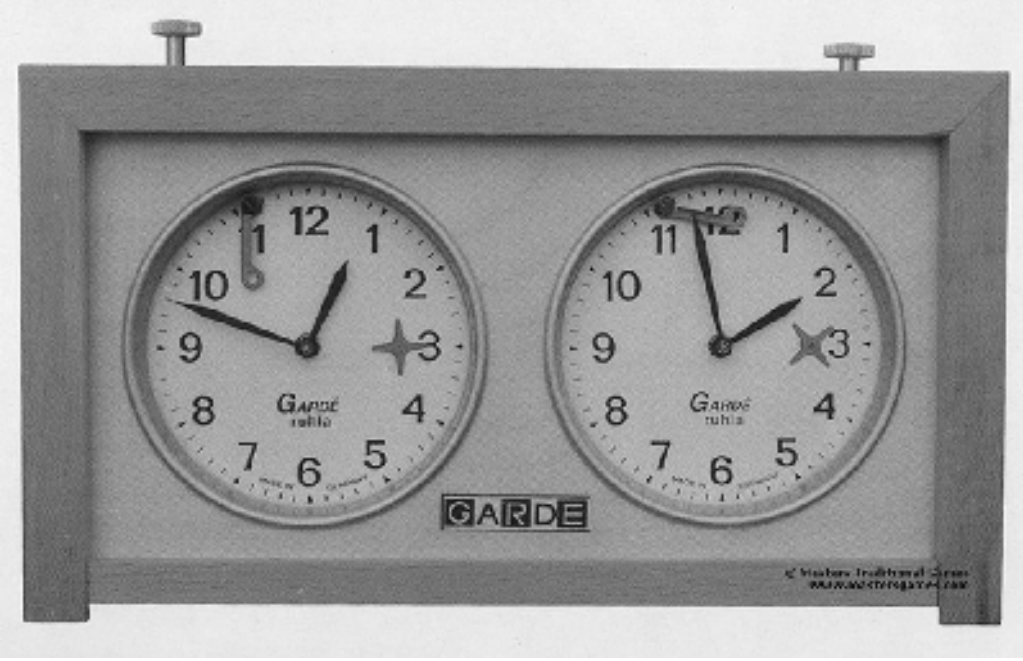

Deze klokken waren niet altijd even makkelijk te verkrijgen. Een toenmalige clubgenoot van mij reed in de zomervakantie altijd naar Jena om daar een dozijn Gardeklokken bij de bron aan te schaffen. De Gardeklok had de reputatie van onverwoestbare Deutschdemokratische kwaliteit te zijn, maar in de praktijk viel dat – zoals bij wel meer DDR-producten – behoorlijk tegen, mede door het gehengst van de snelschakers. Bij mijn vorige schaakclub hadden we zelfs een Gardemannetje, een knutselaar die zich over de kapotte klokken ontfermde, want ze waren wel heel goed repareerbaar. Ik herinner mij nog goed de bijna wekelijkse aanmaning van de voorzitter om kapotte klokken apart te houden voor het mannetje en niet gewoon terug te zetten, want dan had een ander de volgende week weer hetzelfde probleem.
Wie een schaakzaal binnenliep, werd verwelkomd in een warm geluidsbad van kleine tikjes, die als het ware het geratel van de hersens weergaven. Het was als thuis komen. De mooiste voorstelling daarvan was in Wijk aan Zee, vooral vanaf het balkon van de Moriaan, alwaar ik heel wat partijen gespeeld heb. Het toernooi werd geopend door een autoriteit die in verschillende talen een toespraakje hield en afsloot met de mededeling dat de zwartspelers de klok mochten indrukken. Dan was er even geroezemoes, waarschijnlijk prettige partij en dergelijke opmerkingen, een korte stilte en vervolgens steeg een orkaan van geluid op, afkomstig van honderden klokken. Dat is schakersgeluk!
De romantiek is er wel van af nu onze partijen begeleid worden door de stilte van het graf. Handige ondernemers spelen in op nostalgische gevoelens en op internet kan je nu een digitale Gardeklok kopen. Dat wil zeggen een digitale klok, gevat in een verder nutteloos houten Gardedoosje. Ik vind het kitsch, want hij maakt geen geluid.
Ik heb een nieuw plan: Als ik niet kan slapen, zet ik mijn Gardeklok aan in de hoop dat de tikjes mij langzaam naar het land der dromen helpen. Kan dat dan niet met de wekker? Nee, dat kan niet, want die is digitaal.

Kees van Gelder

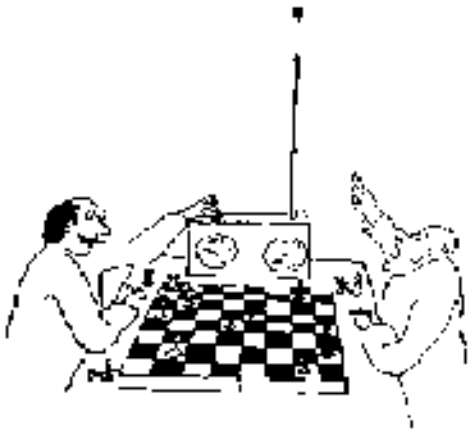

Bespreking van een cd: Drie Engelse balletsuites

De bovenstaande cd heb ik gekocht omdat ik geïnteresseerd ben geraakt in de Engelse componist Constant Lambert. Dat is een proces geweest van jaren, want ik koester het vooroordeel dat Engelsen niet kunnen componeren. Vooroordelen zijn er om gesloopt te worden. In Lambert raakte ik geïnteresseerd omdat hij model gestaan heeft voor Hugh Moreland in de romancyclus *A dance for the Music of Time*. Een nadeel van deze cd was dat er ook de balletsuite *Façade* van de componist William Walton op staat. Walton is een componist die ik slecht kan verdragen. (Bij nader horen bleek dit werk mee te vallen.) In mijn aarzelen bij de aanschaf gaf het laatste werk de doorslag: de balletsuite *Checkmate* van Arthur Bliss uit 1937, voor zover mij bekend de enige compositie die geheel aan het schaakspel gewijd is. Schakers die ook muziekliefhebbers zijn mogen dit natuurlijk niet missen. Een eigenaardige vrijheid van Bliss is dat hij een zwarte koningin ten tonele voert en rode paarden en lopers. Dat kan natuurlijk niet. Een schaakspel is óf rood en wit (heel vaak in Engelse benamingen) of zwart en wit meest gebruikelijk). Maar rood en zwart waren bij een balletvoorstellingen natuurlijk wel mooier. De later zo beroemde Margot Fonteyn heeft bij de première gedanst als een zwarte pion. De muziek is goed om aan te horen en de uitvoering door de English Northern Philharmonia onder leiding van David Lloyd Jones is in alle kritieken hemelhoog geprezen.

Pim van der Meiden

Haeghe
Ooievaar
SHTV
9e Haags Weekendtoernooi
16, 17 en 18 november 2012
SBS Denksportcentrum
kontrast
Aanmelden: benspierings@ziggo.nl of 070-3629780
http://www.haagsweekendtoernooi.nl

Schaakagenda

November 2012

do	1	Seniorencompetitie; ronde 7
za	3	**[jeugd]** Jeugdclubcompetitie D
di	6	DD 7 - SHTV 4
do	8	Seniorencompetitie; ronde 8
do	15	Seniorencompetitie; ronde 9
		SHTV 1 - DSC 4
za	17	**[jeugd]** Open NK rapid jeugd (Eindhoven)
zo	18	**[jeugd]** PK meisjes
ma	19	Schaakhuis 1 - SHTV 2
do	22	Seniorencompetitie; ronde 10
za	24	**[jeugd]** PK + open PK cat. E
do	29	Seniorencompetitie; ronde 11
		SHTV 3 - Lierse 1

December 2012

za	1	Rabo Rapidtoernooi (Woerden)
za 1 - zo 2		**[jeugd]** PK cat. AB + finale cat. C
do	6	Seniorencompetitie; ronde 12
		Botwinnik 1 - SHTV 1
		Haeghe Ooievaar 3 - SHTV 4
za	8	**[jeugd]** Grand Prix (Naaldwijk)
do	13	Seniorencompetitie; ronde 13
		SHTV 2 - RSC-Belgisch Park 1
ma	17	RSC-Belgisch Park 2 - SHTV 3
do	20	Oliebollentoernooi
do	27	GEEN CLUBAVOND

Aankomende evenementen:	
Haags Weekendtoernooi	16 t/m 18 november 2012
Schaakfestival Groningen	21 t/m 30 december 2012

kontrast

Kopieerservice bij KONTRAST
als goed in meervoud moet
KONTRAST
Tanthofdreef 7 te Delft
Tel. (015) 2618823

TEGOED
BON
VOOR
GRATIS
een paar daglenzen of
een paar weeklenzen of
een paar maandlenzen
duooptiek
THOMSONLAAN 93
2565 HZ DEN HAAG
Tel. 070 - 360 70 02

TEGOED
BON
VOOR
GRATIS
een paar daglenzen of
een paar weeklenzen of
een paar maandlenzen
duooptiek
THOMSONLAAN 93
2565 HZ DEN HAAG
Tel. 070 - 360 70 02

Wij werken graag met een stucloper.

Omdat niet iedereen dezelfde financiële situatie heeft en elk huis een andere aanpak vereist.
Daarom beginnen we bij uw wensen, uw mogelijkheden en de verwachtingen voor uw woning.
Jan van Delden stucadoorsbedrijf helpt u graag om tot de juiste keuzes te komen. Zij zorgen ervoor dat alles glad verloopt zoals afgesproken.
Meer weten? Maak een afspraak voor een vrijblijvend kennismakingsgesprek.

O ja, en de stucloper gebruiken we voor bijvoorbeeld het tijdelijk afdekken van vloeren, gangen en trappen. Zo blijft alles netjes en schoon.

Jan van Delden
STUCADOORSBEDRIJF

Laan van Meerdervoort 1263 - 2555 BE 's-Gravenhage
✆ 070 - 323 98 09 - info@janvandelden.nl